

Analyzing the Words of *Yaaleh v'Yavo*

Zemira Ozarowski

יעלה ויבוא

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וַיָּבֹא וַיָּגִיעַ. וַיִּרְאֶה וַיִּרְצָה וַיִּשְׁמַע. וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכְּרֵנוּ וַיִּפְקְדֵנוּ וַיִּזְכְּרוּ אֲבוֹתֵינוּ. וַיִּזְכְּרוּ מִשִּׁיחַ בֶּן יוֹד עֲבָדָה. וַיִּזְכְּרוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשָׁה. וַיִּזְכְּרוּ כָּל עַמּוּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְפָנֶיךָ. לְפָלִיטָה לְטוֹבָה. לְחַן וְלִחְסֵד וְלִרְחֻמִּים. לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם בְּיוֹם רֵאשִׁית חֹדֶשׁ הַזֶּה. וַיִּזְכְּרוּ ה' אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וַיִּפְקְדֵנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוֹס וְחֹנֵן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה:

1. תוספתא

וכל שיש בו מוסף כגון ר"ח וחולו של מועד שחרית ומנחה מתפלל שמונה עשרה ואומר קדושת היום בעבודה

2. גמרא שבת כ"ד.

ימים שיש בהם קורבן, כגון ר"ח וח"מ ערבית ושחרית ומנחה, מתפלל שמונה עשרה ואומר מעין המאורע בעבודה, ואם לא אמר מחזירין אותו... ויש בהן הזכרה בברכת המזון.

3. רש"י - גמרא שבת כ"ד.

מעין המאורע בעבודה - לבקש רחמים על ישראל ועל ירושלים להשיב עבודה למקומה, לעשות קרבנות היום.

4. תפילת רצה

רצה ה' אלהינו בעמך ישראל ובתפילתם והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפילתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך... המחזיר שכינתו לציון.

5. מוסף ראש חודש

מזבח חדש בציון תכין ועולת ראש חודש נעלה עליו

6. במדבר א, ח

וביום שמחתכם ובמועזיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצצרת על עלותיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלקיכם

7. פירוש על יעלה ויבוא לגר"א

הזכיר שמונה מיני הגשות והתקרבות כנגד שבעה רקיעים אשר בחטאינו עלתה השמימה למעלה מז' רקיעים.

8. עולם התפילות - הרב אליהו מונק - דף קנח

בני ישראל כל כך התרחקו בימי ירידתם מן הקב"ה, שפעולותיו בתוכם אינן נראות עוד לעיניהם בצורה גלויה. אך בימי ר"ח ובמועדים, כאשר ווס חשים ביתר שאת את תשוקתם אליו, הם מתפללים שזכרונם וזכרון האבות וזכרון כל זכויותיהם כאילו יפרוץ בכוח דרך כל ח' רקיעים אלה, כדי להגיע למעלה אל מחיצת ה' ולפייס אותו.

זכרון אבותינו - זוועבר, שבו נכרתה הברית עם האבות
זכרון משיח - העתיז, שבו נתקיים ההבטחה המשיחית
זכרון ירושלים - ההווה, שבו מצפה העיר הנחרבת לבניינה מחדש ולחזרת מעמדה הנשגב כעיר הקודש הנצחי